

Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai: Masalas: Eiropā uzliesmojums, Latvijā pacienti slimnīcā

Publicēts: 04.01.2018.

Vēl šāgada sākumā Latvijā neviens nesatraucās par Eiropas reģionā uzliesmojušo masalu saslimšanu, jo mūsu valstī pēdējais masalu saslimšanas gadījums bija reģistrēts tikai 2014. gadā. Taču šogad ar masalām saslimuši jau četri pieauguši cilvēki, kuriem veselības traucējumu dēļ jāārstējas slimnīcā. Masalu uzliesmojums Eiropā sākās 2016. gadā, un kopš tā gada rudens reģistrēti jau gandrīz 14 000 masalu saslimšanas gadījumu.

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC) pagājušā gada decembra masalu uzraudzības datu pārskatā ziņo par 13 726 masalu gadījumiem, kas tika reģistrēti no 2016. gada novembra līdz 2017. gada 31. oktobrim 30 Eiropas Savienības dalībvalstīs. Par masalu saslimšanas gadījumiem pēdējo 12 mēnešu laikā ziņots visās valstīs, izņemot Latviju un Maltu. Visvairāk gadījumu reģistrēts Rumānijā (5605), kur mēnesī epidemiologi reģistrē no simts līdz pat 1000 gadījumiem, tad Itālijā (4973) un Vācijā (952).

Rumānijā reģistrēts 41 procents no visiem Eiropā atklātajiem masalu gadījumiem, bet Itālijā - 36 procenti. Vairāk nekā simts masalu saslimušo reģistrēti arī Beļģijā, Francijā, Spānijā, Lielbritānijā, Grieķijā, Čehijā, Horvātijā. Ziemeļeiropas valstīs un Baltijā saslimušo nav daudz. Līdz šim Latvija uz šīs epidemioloģiskās kartes iezīmējās kā viena no divām valstīm, kur saslimušo ir nulle.

Taču nu šī situācija ir mainījusies. Slimību profilakses un kontroles centrs informē, ka Latvijā laboratoriski apstiprināti četri masalu saslimšanas gadījumi pieaugušajiem. Visi saslimušie ārstējas stacionārā.

Epidemiologi veic masalu gadījumu epidemioloģisko izmeklēšanu, arī apzina slimnieku kontaktpersonas, līdz ar to vēlāk būs zināms, kā pieaugušie varētu būt saslimuši. Masalas ir ļoti lipīga vīrusu infekcijas nslimība, kas izplatās gaisa pilienu, kā arī tieša kontakta ceļā. Iespējamība saslimt ar masalām ir jebkuram, kurš ir nonācis kontaktā ar saslimušo un iepriekš nav slimojis, kā arī nav vakcinēts pret masalām. Šo slimību nereti maldīgi uzskata par nekaitīgu mazu bērnu infekciju saslimšanu, taču tā tas nav. Eiropā ir reģistrēti arī nāves gadījumi - visvairāk Rumānijā - 20, bet arī Itālijā un vēl sešās Eiropas valstīs.

ECDC izpētījis, ka no saslimušajiem 87 procenti nebija vakcinēti (no tiem lielākā daļa bērni līdz gada vecumam), bet pārējie vakcinēti ar vienu potes devu vai tādi cilvēki, par kuru potēšanās vēsturi nebija nekādu ziņu. Pagājušā gada sākumā Pasaules veselības organizācija brīdināja valstis pievērst uzmanību cilvēku imunizācijas līmenim pret masalām, jo visās valstīs, kur tiek reģistrēti masalu saslimšanas gadījumi, imunizācijas līmenis ir zem 95 procentiem. Tas nozīmē, ka tik lielam skaitam bērnu no attiecīgā vecuma bērniem vajadzētu būt vakcinētiem, lai varētu teikt, ka bērni un sabiedrība ir pasargāta. Diemžēl Latvijā, tāpat kā Rumānijā (pat neraugoties uz bērnu nāves gadījumiem ar masalām daudzi vecāki atsakās vakcinēt bērnus), vakcinācijas aptvertais cilvēku skaits krītas. 2016. gadā laikus tika vakcinēti tikai 84 procenti bērnu.

LATVIJA VAKCINĒJAS PRET MASALĀM?

Vakcinācijas līmenis ir zemāks par 95%, turklāt salīdzinājumā ar 2015. gada attiecīgo periodu tas ir samazinājies:

- bērniem 12-15 mēnešu vecumā pret masalām, masaliņām un epidēmisko parotītu par 2,7%
- bērniem 7 gadu vecumā pret masalām, masaliņām un epidēmisko parotītu par 3,3%

Savlaicīgi vakcinēto bērnu īpatsvars ir tikai 84%

Inga Paparde

Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai